

1) Norppabongarit nostavat purjeet Lappeenrannassa ja lähtevät seilaamaan kohti Suur-Saimaata. Miksi saimaannorppa asuu Saimaassa?

- a) Jääkauden loputtua alkoi maanpinta nousta, jonka vuoksi Saimaa eriytyi Jäämerestä ja Saimaalle jäänyt hyljepopulaatio alkoi eriytyä omaksi alalajikseen.
- b) Kaksi orpoa hyljettä suunnisti pohjoisnavalta etelään löytääkseen itselleen lämpimämmän kotiseudun.
- c) Norppia tuotiin Särkänniemen eläinpuistoon delfiinien kaveriksi Kaukoidästä, mutta kuljetusrekka kaatui ja norpat pääsivät luikki-maan Saimaan aaltoihiin ja perustivat oman norppajengin järvelle.
- d) Ylälajike "hylje" oli varattu Itämeressä asuville norpille ja saimaannorppien täytyi keksiä jotain muuta.

2) Norppabongarit yrittävät kovasti nähdä norpan veden pinnalla, mutta se on vaikeaa, sillä norpat elävän pääasiassa sukelluksissa. Kuinka pitkään norppa pystyy pidättämään hengitystään?

- a) Pari minuuttia, eli saman verran kuin hyväkeuhkoinen ihminen
- b) Noin kaksikymmentä minuuttia, eli muutaman sukelluksen verran
- c) Noin kaksi tuntia - norppa on asunut vedessä niin pitkään, että se elää lähes kuin kala
- d) Kaksitoista tuntia, eli norppa käy pinnalla vain pari kertaa vuorokaudessa

3) Vaikka bongarit ovat liikkeellä kesällä, pohtivat he myös norppien eloa talviolosuhteissa. Miten norppa pääsee jään päälle hengittämään talvisaikaan?

- a) Norpalla on niin vahvat kynnet räpylöissään, että se poraa itsensä jään läpi.
- b) Se hengittää ihollaan.
- c) Se nukkuu horroksessa läpi talven, joten norppa ei tarvitse raitista ilmaa talvella.
- d) Norppa rantautuu talveksi

4) Dokumentissa bongajaat lukevat purjehdusmatkalla tietokirjoja norpista. Niistä selviää muun muassa norppien tarvitseman ruoan määrä. Kuinka paljon norppa keskimäärin syö?

- a) Kilon päivässä eli noin 365 kiloa vuodessa
- b) Noin kaksi kiloa päivässä eli noin 730 kiloa vuodessa
- c) Vajaat kolme kiloa päivässä eli noin 1000 kiloa vuodessa
- d) Seitsemän kiloa päivässä eli noin 2500 kiloa vuodessa

5) Norppabongarit ovat liikkeellä aurinkoisena päivänä. Minkälaisissa olosuhteissa norppaa on otollisinta bongata?

- a) Kiikaroimalla syksyisessä sateessa
- b) Tarkkailemalla korkeita kallioita pakkaspäivinä
- c) Seuraamalla moottoriveneiden jälkiaaltoja keskikesällä
- d) Tähystämällä loppukeväästä isoja rantakiviä

6) Norppabongarit toivovat norpan saapuvan heidän luokseen, mutta asetelma on hyvin vaikea. Saimaannorppa nimittäin pelkää ihmistä. Vai pelkääkö?

- a) Ei välttämättä pelkää avovesiaikaan vedessä ollessaan, se on utelias ja tarkkailee ihmisten toimia vedestä
- b) Ei pelkää, sillä se näkee ihmisen saaliina - norppa on petoeläin
- c) Pelkää, sillä ihmisen puheääni sattuu norppaa korviin
- d) Pelkää, koska ihminen vie norpan ravinnon.

7) Norpanbongaaajien purjevene viistelee rantakiviä keskikesäiseen aikaan. Norppa on kuitenkin todennäköisesti helpointa bongata touko-kesäkuun vaihteen aikaan. Miksi?

- a) Pitkän talven jälkeen norpatkin haluavat lähteä vähän radalle katsastamaan meininkiä
- b) Niillä on silloin karvanvaihto aika, ja hankaavat itseään kiveä vasten.
- c) Alkukesästä ei vielä hikoiluta paksun rasvakerroksen alla.
- d) Silloin kalat ovat aktiivisimmillaan.

8) Norpanbongaja Muukkonen heiluttelee keppeä ranta-vedessä ja uskoo näin saavansa norpan huomion. Miten norppa suunnistaa saalistamaan kalaparvien luo?

- a) Sen kyljessä on tuntoviiva, jonka avulla norppa saa sähköiskunomaisia vinkkejä kalojen liikkeistä
- b) Norppa äänittelee niin korkeilla äänialloilla, että sen rääkäisy toimii lepakkojen tapaan kaikuluotaimena
- c) Norpan viikset ovat äärimmäisen herkäät, ja se aistii niillä veden ja kalojen liikkeitä
- d) Norpat liikkuvat laumana ja lähettävät tunnustelijoita etsimään isoja kalaparvia

9) Norpanbongaja Koskinen esittelee dokumentissa hienon makkaraongen. Miksi norppa ei tarttunut herkulliseen syöttiin?

- a) Se on kasvissyöjä
- b) Se on kalansyöjä
- c) Makkara ei ole riittävän laadukasta ravintoa
- d) Norppa ei ehtinyt paikalle

10) Dokumentin lopulla lappeenrantalaislähtöinen artisti J. Kiesi esittää laulun "Ei turhaan kuutteja kuuttien taivaaseen." Miksi verkkokalastuksen rajoitukset ovat tärkeitä noudattaa?

- a) Kuutit eivät osaa väistää verkkoa ja saattavat sotkeutua niihin ja hukkuu
- b) Kuutit saattavat syödä kaloja verkosta ja jäädä jumiin verkkoihin ja hukkuu
- c) Lain mukaan rajoituksia on noudatettava
- d) Jos kuutit kuolevat verkkoihin, ei kanta pääse kasvamaan ja norpat saattavat kuolla sukupuuttoon.

1) Norppabongarit nostavat purjeet Lappeenrannassa ja lähtevät seilaamaan kohti Suur-Saimaata. Miksi saimaannorppa asuu Saimaassa?

- a) Jääkauden loputtua alkoi maanpinta nousta, jonka vuoksi Saimaa eriytyi Jäämerestä ja Saimaalle jäänyt hyljepopulaatio alkoi eriytyä omaksi alalajikseen.

Lisätietoa

Saimaannorppan lisäksi järvinorppia asuu Venäjän ja Pohjois-Amerikan järvissä. Itämerennorppa on saimaannorppan serkku. Nimensä mukaisesti Itämerellä asuva itämerennorppa viihtyy luodoilla ja rakentaa pesänsä ahtojäihin. Saimaannorppa on vuosituhansien aikana eriytynyt ja oppinut elämään järvessä: saimaannorppa pystyy esimerkiksi tekemään pesänsä lumihankeen.

2) Norppabongarit yrittävät kovasti nähdä norppan veden pinnalla, mutta se on vaikeaa, sillä norpat elävän pääasiassa sukelluksissa. Kuinka pitkään norppa pystyy pidättämään hengitystään?

- b) Noin kaksikymmentä minuuttia, eli muutaman sukelluksen verran

Lisätietoa

Norpat voivat pysytellä veden alla noin 20 minuuttia kerrallaan. Norpat nukkuvat veden alla, mutta unissaankin ne etsiytyvät pintaan hengittämään. Norppien voi sanoa siis uivan unissaan.

3) Vaikka bongarit ovat liikkeellä kesällä, pohtivat he myös norppien eloa talviolosuhteissa. Miten norppa pääsee jään päälle hengittämään talvisaikaan?

- a) Norpalla on niin vahvat kynnet räpylöissään, että se poraa itsensä jään läpi.

Lisätietoa

Norppa pystyy pyörittämään itseään takaräpylöiden avulla eläväksi poraksi, jolloin se pääsee paksunkin jään läpi vahvojen eturäpylöiden kynsien avulla. Talvisaikaan norppa pitää yllä hengitysavantoverkostoa, jotta se ei ole vain yhden tai kahden avannon varassa.

4) Dokumentissa bongaajat lukevat purjehdusmatkalla tietokirjoja norpista. Niistä selviää muun muassa norppien tarvitseman ruoan määrä. Kuinka paljon norppa keskimäärin syö?

- c) Vajaat kolme kiloa päivässä eli noin 1000 kiloa vuodessa

Lisätietoa

Norpat syövät paljon kalaa pitääkseen huolta rasvavarannoistaan talvea varten. Norppien pääasiallista ravintoa ovat särjet, ahvenet, muikut ja kuoreet.

Norppa syö epätasaisesti vuodenajan mukaan. Kesällä se lähestulkoon paastoo, mutta syksyllä tankkaa kunnolla, jotta traanikerros vahvistuu talvea varten. Keskimäärin se syö noin 1000 kiloa vuodessa.

5) Norppabongarit ovat liikkeellä aurinkoisena päivänä. Minkälaisissa olosuhteissa norppaa on otollisinta bongata?

- d) Tähystämällä loppukeväästä isoja rantakiviä

Lisätietoa

Saimaannorppa on reviiriuskollinen ja erakkomainen nisäkäs - se ei viihdy laumassa toisin kuin monet muut hylkeet. Sillä on siis vuodesta toiseen sama lepokivi. Lepokiven pitää olla tasainen ja siitä täytyy olla hyvä näkyvyys ympärilleen.

Myös pakoreitin täytyy olla kunnossa rannasta pois päin. Siksi norppa makaa kivillä niin, että sen kasvot ovat selälle päin ja takaräpylän rantaan päin.

6) Norppabongarit toivovat norppan saapuvan heidän luokseen, mutta asetelma on hyvin vaikea. Saimaannorppa nimittäin pelkää ihmistä. Vai pelkääkö?

- a) Ei välttämättä pelkää avovesiaikaan vedessä ollessaan, se on utelias ja tarkkailee ihmisten toimia vedestä

Lisätietoa

Norppa ei aina pelkää ihmistä, vaan on utelias eläin. Toisaalta pesimäkaudella ja karvanvaihtoaikaan kivillä loikoillessaan norppa on varovainen, vedessä ollessaan se tuntee olonsa turvattumaksi. Yksilöllisiä eroja on, toiset norpat ovat rohkeampia kuin toiset.

Vaikka ihminen ei välttämättä aiheuta suoraa uhkaa norpalle, ovat ihmisen toimet suurin uhka norpalle. Ihmisten vääriin paikkoihin laskemat kalaverkot sekä leveä- ja löysänieluiset katiskat uhkaavat norppaa. Norppa saattaa seurata veneitä pitkiäkin aikoja lähellä vedenpintaa.

7) Norppabongaajien purjevene viistelee rantakiviä keskikesäiseen aikaan. Norppa on kuitenkin todennäköisesti helpointa bongata touko-kesäkuun vaihteen aikaan. Miksi?

- b) Niillä on silloin karvanvaihtoaika, ja hankaavat itseään kiveä vasten.

Lisätietoa

Norpat ovat paikkauskollisia, joten saman norppan voi tavata samalta lepokiveltä vuosien saatossa monta kertaa. Varsinkin vanhat norpat viihtyvät reviirillään, nuoremmat saattavat etsiä paikkaansa laajoiltakin alueilta.

8) Norppabongaaja Muukkonen heiluttelee keppiä ranta-vedessä ja uskoo näin saavansa norppan huomion. Miten norppa suunnistaa saalistamaan kalaparvien luo?

- c) Norppan viikset ovat äärimmäisen herkäät, ja se aistii niillä veden ja kalojen liikkeitä

Lisätietoa

Norppan viikset ovat todella herkäät. Sateella ne menevät veden pinnan alle nukkumaan, sillä viiksiin osuvat sadehisarat ärsyttävät norppia. Jos norppa ei ole varma mitä tapahtuu, se saattaa painaa viiksensä vedenpintaa vasten "kuunnellakseen" viiksillään, mitä ympärillä tapahtuu.

9) Norppabongaaja Koskinen esittelee dokumentissa hienon makkaratoukon. Miksi norppa ei tarttunut herkulliseen syöttiin?

- b) Se on kalansyöjä

Lisätietoa

Norppa on petoeläin, mutta se on erikoistunut kalaravintoon ja kaloissakin vain pikkukalaan, jota se voi niellä kokonaisuena. Näihin kuuluvat kiiski, kuore, ahven, muikku ja särki. Norppan ruokaympyrä on siis hyvin yksipuolinen.

Kesäaikaan norppa syö ylipäänsä vähemmän kuin syksyllä ja talvella. Loppuvuodesta norppa rakentaa itselleen traanikerrosta eli ikään kuin makuupussia ympärilleen.

10) Dokumentin lopulla lappeenrantalaislähtöinen artisti J. Kiesi esittää laulun "Ei turhaan kuutteja kuuttien taivaaseen." Miksi verkkokalastuksen rajoitukset ovat tärkeitä noudattaa?

- a), b), c), d)

Lisätietoa

Kaikki vaihtoehdot ovat oikeita vastauksia. Kuuttien suojeleminen on tärkeää saimaannorppakannan kasvamisen ja menestymisen kannalta.